

“Terug naar de boerderij uit de jaren dertig”

Onderdeel 1: Omgevingsverkenning

1. Agro-toerisme in eigen omgeving

“Agro-toerisme, waar denk je dan aan?” Als je die vraag stelt, krijg je voornamelijk veel gefronste gezichten. Maar als je dan vraagt of ze het leuk zouden vinden om te overnachten op een boerderij, of een andere activiteit op een boerderij te ondernemen, hoor je: “wanneer gaan we?”

Een vriend van mij gaat in september in Italië op een oude boerderij slapen. Dit deels omdat het een leuke ervaring is, maar ook om de kosten een beetje te drukken. Naast het feit dat het voor de consument een leuke, originele en relatief goedkope ervaring kan zijn, heeft agro-toerisme ook nog eens een cultureel-historische waarde. Een boerderij hoort nu eenmaal bij het landschap. Zeker in Nederland. Door er een activiteit op te plaatsen betrek je de mensen weer bij de boerderij én het boerenleven. Dit geldt voor een overnachting, maar natuurlijk ook voor bijvoorbeeld een potje boerengolf of een lekker robbertje koeknuffelen.

2. Agro-toerisme in het buitenland

Agro-toerisme is sterk in opkomst in ontwikkelingslanden. In landen als Costa Rica¹ of Maleisie² is agro-toerisme een belangrijke bron van inkomsten voor, met name, kleine lokale boerderijen. Bezoekers hebben de mogelijkheid om de *locals* te helpen met hun dagelijkse rituelen. Het voeren van eenden, het verbouwen van groente, of het plukken van tropisch fruit. Naast deze leuke of educatieve activiteiten bieden de boerderijen vaak ook de mogelijkheid om te overnachten. Agro-toerisme is erg belangrijk voor deze landen omdat het een mogelijkheid biedt voor de lokale boeren om geld te verdienen op een eerlijke en milieuvriendelijke manier. Boeren zijn door deze extra inkomsten minder geneigd om over te gaan tot dynamietvissen, drugs verbouwen of andere negatieve vormen van landbouw.

Ook in Europa begint agro-toerisme een belangrijke vorm van vakantie-invulling te worden. Bijvoorbeeld in Italië is *agritourismo* erg populair. Deze *agritourismo*'s zijn verblijven op een landgoed of boerderij in Italië, vaak in een wijnveld of de graanvelden.³ Bij sommige boerderijen is het mogelijk om tijdens het verblijf met de familie op het bedrijf mee te werken. Fruit plukken, of groente, kijken hoe de wijn gemaakt wordt. Het ontbijt in meestal inbegrepen, maar ook 's avonds kan er gegeten worden. Bij de eenvoudige *agritourismo* wordt meestal gegeten wat de pot schaft, de luxere hebben ook een menukaart waaruit gekozen kan worden. De wijnen en olijfolie die gebruikt worden komen vaak uit eigen tuin.

Deze vorm van plattelandstoerisme vind je ook in de wijnstreken van Frankrijk, Portugal, Spanje, Amerika, Australië en Nieuw-Zeeland.

¹ <http://www.hobotraveler.com/ag2costaricaagrotourism.php>

² http://www.tourism.gov.my/en/activities/default.asp?activity_id=21

³ <http://nl.wikipedia.org/wiki/Agriturismo>

Onderdeel 2

Concept: Behoeften en trends

1. Vrije tijdsbesteding: Beleving en gevoel

Volgens de ANWB is de vrije tijd van de Nederlander weliswaar toegenomen, maar het aantal verplichtingen van allerlei aard zijn dat echter ook. Vandaar dat men vooral op zoek is naar ontspanning, maar ook juist ontlading. "Beleving" is de laatste jaren het woord binnen de toeristische sector. Maar ook de economische crisis heeft zijn weerslag op toerisme. Mensen hebben minder te besteden en zullen dus minder vaak naar verre landen afreizen. De aankomende jaren zal kamperen weer aan populariteit winnen. Maar ook is de trend dat er vaker korte momenten worden gepakt door de mensen. "**Instantrecreatie**" heet dat. Ook de zoektocht naar **authenticiteit** is iets wat de laatste jaren steeds meer in de vrije tijdsbesteding terug te vinden is. En laat nou net dit idee authenticiteit uitstralen en perfect te zijn voor instantrecreatie.⁴

2. Sociale context: "Vroeger was alles beter"

Het idee dat "vroeger alles beter was" is natuurlijk van alle tijden, maar de laatste tien jaar lijkt deze roep steeds harder te zijn. De opkomende nationale gevoelens (tegenover de wat meer internationale blik van de jaren negentig) zie je overal in terugkomen. In de politiek, maar ook in cultuur. "Ik hou van Holland" is bijvoorbeeld een zeer populair programma op RTL 4. Maar ook Frans Bauer, Marco Borsato en Jan Smit zijn alle drie wereldberoemd in Nederland. Deze hang naar terugblikken en gevoel dat we toch wel in een verdomd mooi land wonen heb ik ook geprobeerd in het idee te verwerken. Nederland is mede zo mooi door het platteland en het boerenleven dat daarbij gepaard is. En dat dreigt steeds meer verloren te gaan.

⁴ ANWB, Verlangen naar vrije tijd - Trends in recreatie en vakantie 2009/2010

Concept: Terug naar de boerderij uit de jaren dertig

Nederland kent een rijk boerenleven. Een boerenleven dat zeker niet verloren mag gaan. De inspiratie van het hier gepresenteerde concept komt voort uit een krantenberichtje uit de stentor:

*"Vervlogen tijden herleefden zaterdag aan de Langedijk in Hall. De Carrouselgroep Aanspannen en Rijden had een sfeervolle demonstratie op poten gezet van oude landbouwtechnieken"*⁵

Op 31 juli 2006 werd er in Hall een boerenoogstdag georganiseerd. Duizenden mensen trokken naar dit evenement. Mijn idee bestaat uit de volgende vraag: Wat als je in plaats van kijken naar een demonstratie van oude landbouwtechnieken, je een dag op een boerderij kan wonen, leven en werken zoals vroeger? Dat je het zelf mag meemaken?

De bezoeker van onze boerderij uit de jaren dertig krijgt een idee hoe onze "voorouders vroeger letterlijk in het zweet de vruchten van hun land moesten halen"⁶ De bezoeker is kortstondig even weg uit de drukte en moet zich helemaal inleven. Zo krijgt hij bijpassende kleding en moeten de mobieltjes en andere hedendaagse snufjes ingeleverd worden. De mogelijkheden zijn divers: er kan een middag worden gependend op de boerderij, maar ook is er een mogelijkheid tot overnachten. Wel in de context van plattelandsleven van toen, dus voor luxe moet de bezoeker hier niet zijn. Ook kunnen groepsactiviteiten worden georganiseerd. Maar alles wel met het idee om de bezoeker het gevoel te geven echt op een boerderij te zijn geweest. En natuurlijk wordt er in sferisch zwart-wit een mooie kiek gemaakt van de bezoeker en zijn werkzaamheden: een blijvende herinnering.

Een mooie bijkomstigheid is dat de historische waarde van de streek intact wordt gehouden: elke streek kent zijn eigen agrarische specialiteit en zal op deze manier niet in vergetelheid raken.

Het idee is in dit geval gericht op jaren dertig gericht, maar zou ook nog verder in het verleden kunnen schuilen. Een boerderij in de 19^e eeuw bijvoorbeeld. Of nog verder terug. Maar je moet wel bedenken dat hoe verder je terug gaat hoe moeilijker het gaat zijn om alles zo authentiek mogelijk te krijgen. Je wilt niet je bezoeker het gevoel geven dat hij in een apenpakje rondloopt. Het moet voor iedere leeftijdsgroep een leuke ervaring zijn, want er moet naast gewerkt worden, vooral plezier worden gemaakt!

⁵ <http://www.destentor.nl/regio/apeldoorn/article538263.ece>

⁶ idem

Concept: Doelgroep

Maar wie kan die bezoeker van de boerderij uit de jaren dertig zijn dan? Drie mogelijke insteken worden hieronder uitgelegd.

1. Educatie

Een voor de hand liggende doelgroep is leerlingen van een basis- of middelbare school. Geschiedenis kun je leren uit een boek, maar het is natuurlijk veel leuker om het zelf mee te maken. Op de boerderij krijgen leerlingen uitleg over de omstandigheden van vroeger en hoe de boer daarmee omging. Ook is het mogelijk voor de leerlingen om zelf de handjes uit de mouwen te steken en koeien te melken of fruit te oogsten.

2. Gezinsuitje

De boerderij biedt mogelijkheden voor het gezin om te ontspannen in een rustieke omgeving. Op en rond het landgoed zijn wandelingen uitgezet en de wandelaars worden voorzien van informatie over de omgeving met een historisch tintje. Tijdens deze wandeling kunnen de kinderen met de boer het land op gaan. Daarna is het mogelijk om te genieten van een landelijke lunch gemaakt van producten van eigen land. Ook kan er overnacht worden in één van de jaren 30 kamers. Uiteraard kunnen zowel ouders als kinderen de gehele dag actief bezig zijn op de boerderij. Kinderen kunnen samen met hun eigen vader met paard en wagen aardappels rooien, of natuurlijk gewoon een rondje rijden. Op deze speelse manier kunnen zowel kind als ouder kennis maken met het land van hun voorouders.

3. Groeparrangement

De boerderij is ook uitermate geschikt voor groepsarrangementen. Je kunt hierbij denken aan zowel vriendengroepen als de zakelijke markt. In teamverband kan men het land op gaan of de stallen uitmesten. Natuurlijk kunnen ook de foto's

niet ontbreken van de groep uitgedost in boeren kledij (zie foto). Door middel van deze activiteiten leren vrienden of collega's elkaar eens op een andere manier kennen. Na deze teambuilding sessies is het natuurlijk goed toeven met een uitgebreid buffet ook weer gemaakt van producten van eigen land. De avond kan gevuld worden door een boerenfeest en aansluitend kan er ook overnacht worden op de boerderij.

Concept: Conclusie

Nog even in 9 punten samengevat hoe het concept er uit ziet:

1. Agro-toerisme is in Nederland een leuke, originele manier van vrije tijdsbesteding en heeft ook nog eens historisch-sociale waarde.
2. Agro-toerisme kan in het buitenland een belangrijke bron van inkomsten zijn voor, met name, kleine lokale boerderijen.
3. Vrije tijd voor Nederlanders neemt toe, maar ook de verplichtingen. Vrije tijd wordt hierdoor steeds meer opgevuld met instantrecreatie en authentieke activiteiten.
4. Er is in Nederland een grote belangstelling voor het behoud en het uitdragen van de 'eigen' cultuur en daarbij behorend 'een hang naar het verleden'.
5. Het concept "Terug naar de boerderij uit de jaren dertig" brengt instantrecreatie, authenticiteit, eigen cultuur en de hang naar het verleden samen.
6. Bezoekers kunnen op onze boerderij uit de jaren dertig op een plezierige manier zichzelf volledig inleven in het idee hoe het moet zijn geweest om vroeger op het platteland te hebben gewoond.
7. De historische waarde van het platteland en de streek waarin zich de boerderij bevindt wordt op een mooie manier overgedragen op de bezoeker.
8. Het concept kan, met betrekking tot de bezoeker, zo divers mogelijk ingestoken worden:
 - a. Scholen kunnen de boerderij gebruiken ter educatie; verdieping van de basiskennis Nederlandse geschiedenis overdragen in combinatie met werken en plezier maken.
 - b. Gezinnen kunnen op een speelse manier hun kinderen kennis laten maken met het land van hun voorouders.
 - c. Voor groepen (zakelijke markt, maar ook vriendengroepen) is er een mogelijkheid om elkaar op een andere manier te leren kennen en/of met elkaar leren samen te werken.
9. Het concept hoeft niet per definitie gericht te zijn op de jaren dertig, maar kan natuurlijk ook in een andere tijd wordt gesitueerd.

